

5. února 2019

INTEGROVANÁ OCHRANA PŘI PĚSTOVÁNÍ ŘEPKY OLEJKY

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ING. PETR JÍLEK

Sekce zemědělských komodit a ekologického zemědělství
Ministerstvo zemědělství

OBSAH

☛ PĚSTOVÁNÍ OLEJNIN VČESKÉ REPUBLICCE

☛ INTEGROVANÁ OCHRANA ROSTLIN

☛ DOTAČNÍ PROGRAM 3.A.

PĚSTOVÁNÍ OLEJNIN V ČESKÉ REPUBLICE

- DLE DEFINITIVNÍCH ÚDAJŮ O SKLIZNI BYLO V ČESKÉ REPUBLICE PRO MARKETINGOVÝ ROK **2017/18** OSETO OLEJNINAMI **479,5 TIS. HA** PŮDY.
- PĚSTEBNÍ PLOCHA OLEJNIN SE MEZIROČNĚ ROZROSTLA O **2 %**.
- CELKOVÁ SKLIZEŇ OLEJNIN DLE DEFINITIVNÍCH ÚDAJŮ ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU DOSÁHLA I **269 TIS.T**, TO JE MEZIROČNÍ SNÍŽENÍ PRODUKCE O **207 TIS.T**, COŽ PŘEDSTAVUJE **14,0 %**.
- VÝNOS SE SNÍŽIL Z **3,14 T/HA** V MARKETINGOVÉM ROCE 2016/17 NA **2,65 T/HA** V ROCE 2017/18.

PĚSTOVÁNÍ OLEJNIN V ČESKÉ REPUBLICE

- ODHADY ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU UVÁDĚJÍ, ŽE PRO MARKETINGOVÝ ROK **2018/19** DOSÁHLA OSEVNÍ PLOCHA OLEJNIN **489,3 TIS. HA.** V POROVNÁNÍ S PŘEDCHOZÍM ROKEM JDE O ROZŠÍŘENÍ PLOCH O DALŠÍ **2,0 %**.
- ZVÝŠENÍM PRŮMĚRNÉHO VÝNOSU NA **3,04 T/HA** SE OČEKÁVÁ CELKOVÁ PRODUKCE OLEJNIN VE VÝŠI **1 489 159 T.**

ŘEPKA OLEJNÁ

- JE HLAVNÍ OLEJNINOU PĚSTOVANOU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY.
- JE CHARAKTERISTICKÁ DOBRŮU RENTABILITOU, TO V POSLEDNÍCH LETECH VEDLO K ROZŠÍŘOVÁNÍ JEJICH PLOCH.
- S ROZŠÍŘOVÁNÍM OSEVNÍCH PLOCH DOŠLO V MARKETINGOVÉM ROCE 2007/08 K POKOŘENÍ HRANICE PRODUKCE ŘEPKOVÉHO SEMENE **I MIL.T.**
- VLIVEM VÝZNAMNÉHO DOPADU SUCHA V MARKETINGOVÉM ROCE 2017/18 BYLO CELKOVĚ SKLIZENO **I 146 TIS.T** ŘEPKOVÉHO SEMENE.
- PRO MARKETINGOVÝ ROK **2018/19** BYLO VYSETO **411,8 TIS. HA** ŘEPKY OLEJNÉ, PŘEDPOKLÁDANÁ PRODUKCE DOSAHUJE **I 383 TIS.T.**

INTEGROVANÁ OCHRANA ROSTLIN

- **ZAJIŠŤUJE VYSOKOU KVALITU ZEMĚDĚLSKÉ PRODUKCE V UDRŽITELNÉM, S OHLEDEM NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ BEZPEČNÉM A EKONOMICKY SPOLEHLIVÉM ZPŮSOBEM PROVÁDĚNÉM HOSPODAŘENÍ.**
- **SNIŽUJE VSTUPY CHEMICKÝCH LÁTEK DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PROSTŘEDNICTVÍM NÁRODNÍHO AKČNÍHO PLÁNU KE SNÍŽENÍ POUŽÍVÁNÍ PESTICIDŮ V ČESKÉ REPUBLICE.**
- **PODPORUJE ROZŠÍŘOVÁNÍ POUŽÍVÁNÍ BIOLOGICKÉ OCHRANY ROSTLIN.**
- **AKTUÁLNÍ OPATŘENÍ:**
- **ZÁKAZ PŘEDSKLIZŇOVÉ APLIKACE PŘÍPRAVKŮ OBSAHUJÍCÍCH ÚČINNOU LÁTKU GLYFOSÁT ZAHRNUJE VEŠKERÉ APLIKACE V POLNÍCH PLODINÁCH, KTERÉ MOHOU BÝT NÁSLEDNĚ SKLIZENY PRO POTRAVINÁŘSKÉ ÚČELY.**
- **OMEZENÍ ZAČALA PLATIT ODE DNE OBNOVENÍ POVOLENÍ PŘÍPRAVKŮ OBSAHUJÍCÍCH GLYFOSÁT V ČESKÉ REPUBLICE, TEDY OD 1. LEDNA 2019.**
- **ZA POSLEDNÍCH ŠEST LET SE PODAŘILO SNÍŽIT POUŽÍVÁNÍ PESTICIDŮ V ČR CELKOVĚ O 7,1 %. ÚČINNÉ LÁTKY GLYFOSÁT SE V ROCE 2013 V ČR SPOTŘEBOVALO 935 TISÍC LITRŮ, V ROCE 2017 TO BYLO POUZE 750 TISÍC LITRŮ.**

INTEGROVANÁ OCHRANA ROSTLIN

● OBEČNÁ PRAVIDLA PRO PĚSTITELE

1. Pěstitelé by si měli uvědomit, že dodržováním pravidel střídání pěstovaných plodin lze z dlouhodobého hlediska předcházet výpadkům výnosů v jednotlivých letech a lze tak zajistit půdní úrodnost bez navyšování vstupů.
2. Používání přípravků na ochranu rostlin by se mělo striktně řídit (mimo legislativních požadavků) především potřebami vyplývajícími z aktuálního výskytu škůdců, popřípadě výsledky ověřených prognóz a využíváním prahových hodnot výskytu ŠO.
3. Preventivní opatření tvoří nedílnou součást systému IOR.

● DEFINICE IOR V LEGISLATIVĚ

1. § 5 rostlinolékařského zákona č. 326/2004 Sb.
2. Opatření, která udržují používání přípravků a ostatních metod ochrany rostlin na úrovních, které lze z hospodářského a ekologického hlediska odůvodnit, přičemž je kladen důraz na růst zdravých plodin při co nejmenším narušení zemědělských a lesních ekosystémů.
3. V zákonu jsou také definovány povinnosti profesionálních uživatelů přípravků na ochranu rostlin a povinnosti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu (ÚKZÚZ).
4. Prováděcím předpisem je vyhláška č. 205/2012 Sb., o obecných zásadách IOR.

INTEGROVANÁ OCHRANA ROSTLIN

- ✦ **METODY OCHRANY ROSTLIN JSOU PŘÍMÉ A NEPŘÍMÉ.**
- ✦ **MEZI PŘÍMÉ METODY PATŘÍ CHEMICKÉ, BIOLOGICKÉ, MECHANICKÉ A FYZIKÁLNÍ.**
- ✦ **K NEPŘÍMÝM METODÁM PATŘÍ AGROCHEMICKÉ A ŠLECHTITELSKÉ.**
- ✦ **CHEMICKÉ METODY BY SE MĚLY POUŽÍVAT MOR POUZE V PŘÍPADECH, KDY JINÝ ZPŮSOB OCHRANY ROSTLIN SELHAL NEBO NELZE VYUŽÍT ALTERNATIVNÍ ZPŮSOBY, PROTOŽE JSOU NEDOSTATEČNĚ ÚČINNÉ.**

- ✦ **HLAVNÍ ZÁSADY SPRÁVNÉ PĚSTITELSKÉ PRAXE:**
 1. Ochranné obsevy – částečná ochrana zachytit nálety blýskáčka řepkového
 2. Pravidelné vápnění
 3. Pečlivé zpracování půdy po orbě
 4. Setí mořeného osiva (proti dřepčíkům)
 5. Aplikace pyretroidů, které mají krátkou reziduální účinnost
 6. Prostorová izolace řepky od ostatních brukvovitých rostlin
 7. Preventivní aplikace nitrofenolátů (např. Atonik Plus) na začátku květu řepky (proti blýskáčkům)
 8. Ochrana proti houbovým chorobám řepky (fungicidy)
 9. Pečlivé hubení plevelů (zejména brukvovitých)

NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN KE SNÍŽENÍ POUŽÍVÁNÍ PESTICIDŮ V ČR (NAP):

- **JE SOUBOREM OPATŘENÍ, KTERÝMI BUDE VSOULADU S ČL. 4 SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2009/128/ES, KTEROU SE STANOVÍ RÁMEC PRO ČINNOST SPOLEČENSTVÍ ZA ÚČELEM DOSAŽENÍ UDRŽITELNÉHO POUŽÍVÁNÍ PESTICIDŮ, NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY REALIZOVÁN PROGRAM SNÍŽENÍ NEPŘÍZNIVÉHO VLIVU PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN NA ZDRAVÍ LIDÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.**
- **NAP BYL SCHVÁLEN USNESENÍM VLÁDY ČR Č. 660 NA SCHŮZI VLÁDY ČR KONANÉ DNE 12. ZÁŘÍ 2012.**

DOTAČNÍ PROGRAM 3.A. - BIOLOGICKÁ OCHRANA JAKO NÁHRADA CHEMICKÉ OCHRANY ROSTLIN

➤ **ÚČELEM PROGRAMU JE ZVÝŠENÍ KVALITY ROSTLINNÉ PRODUKCE CESTOU NÁHRADY CHEMICKÉHO OŠETŘENÍ A PREVENCE PROTI ŠÍŘENÍ HOSPODÁŘSKY ZÁVAŽNÝCH VIROVÝCH A BAKTERIÁLNÍCH CHOROB A CHOROB PŘENOSNÝCH OSIVEM A SADBŮ.**

➤ **PODPOROVANÉ PLODINY:**

- řepka olejka,
- kukuřice (včetně kukuřice na zrno pro potravinářské a krmné užití),
- slunečnice,
- obiloviny,
- luskoviny,
- zelenina pěstovaná ve skleníku
 - rajčata,
 - papriky
 - okurky
- okrasné rostliny (v režimu de minimis).

VÝŠE DOTACE PRO ROK 2019:

- DO VÝŠE 80 % U ZELENINOVÝCH DRUHŮ OKURKA, RAJČE A PAPRIKA PĚSTOVANÝCH VE SKLENÍKU, MAXIMÁLNĚ VŠAK U DRUHU OKURKA 227 200 KČ/HA, RAJČE 181 906 KČ/HA A PAPRIKA 74 560 KČ/HA,
- DO VÝŠE 50 % U SLUNEČNICE, MAXIMÁLNĚ VŠAK 290 KČ/HA,
- DO VÝŠE 25 % U POLNÍCH DRUHŮ PLODIN ŘEPKA OLEJKA, KUKUŘICE, OBILOVINY A LUSKOVINY, MAXIMÁLNĚ VŠAK U DRUHU ŘEPKA OLEJKA 384 KČ/HA, KUKUŘICE 450 KČ/HA, OBILOVINY 518 KČ/HA A LUSKOVINY 366 KČ/HA,**
- DO VÝŠE 40 % U OKRASNÝCH ROSTLIN, MAXIMÁLNĚ VŠAK VE VÝŠI ČÁSTKY V KČ EKVIVALENTNÍ K ČÁSTCE 15 000 EUR, A TO TAK, ABY BYLY DODRŽENY PODMÍNKY NAŘÍZENÍ (EU) Č. 1408/2013 (PRO PŘEPOČET VÝŠE DOTACE SE POUŽÍJE MĚNOVÝ KURZ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY PLATNÝ PRO DEN VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE),
- Z PROKÁZANÝCH NÁKLADŮ NA POŘÍZENÍ BIOAGENS A BIOPREPARÁTŮ A NA ODBORNÝ SERVIS U BIOLOGICKÉ OCHRANY.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST

Kontakty: Ing. PETR JÍLEK, 221 812 461, petr.jilek@mze.cz

Fotografie byly použité na základě licence Shutterstock.com

